C/2024/4418

8.7.2024

STANOVISKO EVROPSKÉ CENTRÁLNÍ BANKY

ze dne 15. května 2024

k doporučení pro rozhodnutí Rady o změně měnové dohody s Andorrským knížectvím a měnové dohody s Republikou San Marino (CON/2024/16)

(C/2024/4418)

Úvod a právní základ

Evropská centrální banka (ECB) obdržela dne 16. dubna 2024 žádost Rady Evropské unie o stanovisko k doporučení Komise pro rozhodnutí Rady o změně měnové dohody s Andorrským knížectvím a měnové dohody s Republikou San Marino ([1]) (dále jen „navrhované rozhodnutí“).

Pravomoc ECB zaujmout stanovisko je založena na čl. 219 odst. 3 Smlouvy o fungování Evropské unie, který stanoví, že má-li Unie sjednat s jedním nebo více třetími státy nebo mezinárodními organizacemi dohody týkající se otázek měnového nebo kurzového režimu, rozhoduje Rada na doporučení Komise a po konzultaci s Evropskou centrální bankou o podmínkách pro sjednávání a uzavírání takových dohod. V souladu s čl. 17.5 první větou jednacího řádu Evropské centrální banky přijala toto stanovisko Rada guvernérů.

1. Obecné připomínky

1.1. V roce 2011 byla uzavřena měnová dohoda mezi Unií a Andorrským knížectvím ([2]), po níž v roce 2012 následovala měnová dohoda mezi Unií a Republikou San Marino ([3]) (dále jen „měnové dohody“). V prosinci 2023 dokončila Komise jednání o dohodě o přidružení s Andorrou a San Marinem ([4]) (dále jen „dohoda o přidružení“).

1.2. ECB vítá cíle navrhovaného rozhodnutí, a sice zabránit zdvojování podobného úsilí v rámci měnových dohod a dohody o přidružení jak ze strany Unie, tak ze strany Andorry a San Marina. Právní akty Unie, které mají Andorra a San Marino provést podle měnových dohod a dohody o přidružení, se částečně překrývají. Pokud by toto překrývání nebylo řešeno, došlo by ke zdvojování úsilí, neboť provádění překrývajících se právních aktů Unie by bylo monitorováno souběžně v rámci měnových dohod a v rámci dohody o přidružení.

1.3. ECB zároveň konstatuje, že změny měnových dohod, s nimiž se počítá v navrhovaném rozhodnutí, budou mít významný dopad na rámec měnových dohod. Měnovými dohodami se zřizuje společný výbor ([5]), který hraje klíčovou úlohu při hodnocení provádění právních aktů Unie uvedených v přílohách měnových dohod. V případě měnové dohody mezi Unií a Andorrou se společný výbor skládá ze zástupců Andorry, Komise, Španělska, Francie a ECB. Společný výbor zřízený měnovou dohodou mezi Unií a San Marinem se skládá ze zástupců San Marina, Komise, Itálie a ECB. ECB vychází z toho, že složení podvýboru, který bude posuzovat provádění právních aktů

([1]) COM(2024) 134 final.
([2]) Úř. věst. C 369, 17.12.2011, s. 1.
([3]) Úř. věst. C 121, 26.4.2012, s. 5. Tato měnová dohoda nahradila předchozí měnovou dohodu mezi Italskou republikou, jménem Evropského společenství, a Republikou San Marino (Úř. věst. C 209, 27.7.2001, s. 1).
([4]) Viz tisková zpráva Komise ze dne 12. prosince 2023 „The Commission welcomes the end of the negotiations for an Association Agreement with Andorra and San Marino“, která je v anglickém jazyce k dispozici na internetových stránkách Komise na adrese www.ec.europa.eu. ECB nemá k dispozici znění dohody o přidružení, které bylo dohodnuto na úrovni vyjednavačů, ačkoli dohoda o přidružení je zdrojem navrhovaných změn měnových dohod.
([5]) Viz článek 11 měnových dohod.

Unie, které jsou uvedeny v příslušné příloze dohody o přidružení, ale označeny za relevantní pro uplatňování měnových dohod, se bude velmi lišit od složení společných výborů zřízených měnovými dohodami. Nepředpokládá se, že by ECB byla oficiálním členem podvýboru. Vzhledem k významu navrhovaných změn je ECB toho názoru, že by měla být v souladu s dosavadní praxí plně zapojena do jednání v oblasti své působnosti.

2. **Konkrétní připomínky**

2.1. V důvodové zprávě k navrhovanému rozhodnutí se uvádí, že právní akty Unie v oblasti bankovního a finančního práva a v oblasti boje proti praní peněz a financování terorismu, které jsou uvedeny v příslušné příloze dohody o přidružení a jsou „relevantní pro euro“, budou jako takové jasně označeny, aby se mohlo posouzení jejich provádění uskutečnit zároveň i pro účely měnových dohod. Podle důvodové zprávy mají útvary Komise v úmyslu vyzvat své protějšky z ECB, aby se při projednávání provádění aktů Unie, které jsou rovněž relevantní pro uplatňování měnových dohod, připojily k delegaci Komise v Podvýboru pro finanční služby zřízeném podle dohody o přidružení. ECB vítá záměr Komise pozvat ECB na zasedání podvýboru, pokud je předmět jednání relevantní pro uplatňování měnových dohod. Navrhované rozhodnutí neupřesňuje, jak by účast ECB byla formalizována a jaký by byl její status na těchto zasedáních. ECB vychází z toho, že by byla zvána na příslušná zasedání podvýboru jako pozorovatel.

2.2. Podle navrhovaného rozhodnutí má být do měnových dohod vloženo ustanovení, podle něhož se všechny nové akty týkající se podmnožiny právních aktů Unie v oblasti bankovního a finančního práva relevantních pro euro a všech nových právních aktů Unie týkajících se boje proti praní peněz nebo financování terorismu stanou součástí příslušné přílohy dohody o přidružení výhradně až poté, co se tyto právní akty Unie stanou použitelnými podle dohody o přidružení ([6]). V důvodové zprávě k navrhovanému rozhodnutí se uvádí, že různé části protokolu o finančních službách k dohodě o přidružení mohou pro přidružené státy vstupovat v platnost postupně. Do doby, než se právní akty Unie týkající se dané části protokolu stanou použitelnými podle dohody o přidružení, bude tedy příslušné *acquis* EU i nadále začleněno a zohledňováno v přílohách měnových dohod.

2.3. ECB poznamenává, že mezi přijetím dohody o přidružení a okamžikem, kdy pro přidružené státy vstoupí v platnost části protokolu o finančních službách, které zahrnují právní akty Unie v oblasti bankovního a finančního práva a boje proti praní peněz a financování terorismu, by mohla být značná časová prodleva. V zájmu zajištění právní jistoty by proto příslušné ustanovení měnových dohod ([7]) mělo výslovně uvést, že pokud bude právní akt Unie, který je součástí příslušného *acquis* Unie, přijat nebo změněn dříve, než se stane použitelným podle dohody o přidružení, bude doplněn do příloh měnových dohod a převeden do příslušné přílohy dohody o přidružení, jakmile se stane použitelným podle dohody o přidružení. Navrhované rozhodnutí navíc nestanoví přesný okamžik, od kterého se budou právní akty Unie týkající se dané části protokolu o finančních službách považovat za použitelné podle dohody o přidružení. Tento aspekt je třeba vyjasnit, aby byla zajištěna právní jistota ohledně toho, kdy dochází k přechodu odpovědnosti z rámce měnových dohod do rámce dohody o přidružení.

([6]) Viz čl. 1 první pododstavec písm. a) navrhovaného rozhodnutí.
([7]) Jak je uvedeno v čl. 1 prvním pododstavci písm. a) navrhovaného rozhodnutí.

2.4. Navrhované rozhodnutí stanoví, že do měnových dohod by mělo být vloženo ustanovení, podle něhož jsou jasně označeny právní akty Unie v oblasti bankovního a finančního práva relevantní pro euro a všechny právní akty Unie týkající se boje proti praní peněz nebo financování terorismu, které jsou uvedeny v dohodě o přidružení, ale jsou důležité pro hladké používání a ochranu eura ([8]). To by umožnilo posoudit provádění těchto aktů oběma přidruženými státy v rámci dohody o přidružení pro účely měnových dohod. ECB vítá vložení takového ustanovení, neboť se jedná o klíčové ustanovení navrhovaného rozhodnutí pro to, aby se zabránilo duplicitě mezi měnovými dohodami a dohodou o přidružení. ECB zároveň poukazuje na nejasnosti, pokud jde o provádění tohoto opatření. Zůstává nejasné, zda má být ustanovení se stejným obsahem zahrnuto i do dohody o přidružení a kdo by rozhodoval o označení právních aktů Unie za relevantní pro uplatňování měnových dohod. ECB je připravena se na tomto úkolu podílet. O označování příslušných právních aktů by mohlo být například rozhodnuto na zasedáních Podvýboru pro finanční služby zřízeného podle dohody o přidružení. Kromě toho by ECB v zájmu zajištění větší právní jistoty navrhovala označovat příslušné právní akty Unie za „relevantní pro uplatňování měnové dohody“, a nikoli jako „relevantní pro euro“ nebo „důležité pro hladké používání a ochranu eura“.

2.5. ECB dále navrhuje v témže ustanovení upravit, že po zasedáních o stavu provádění právních aktů Unie, které jsou uvedeny v příslušné příloze dohody o přidružení a označeny jako relevantní pro uplatňování měnových dohod, bude příslušnému společnému výboru zřízenému měnovými dohodami poskytnuta „implementační tabulka“. Bez toho hrozí, že označení některých právních aktů Unie za relevantní pro uplatňování měnových dohod, jakož i prohlášení, že hodnocení provádění těchto právních aktů v rámci dohody o přidružení bude provedeno zároveň i pro účely měnových dohod, ztratí veškerý význam. Společné výbory zřízené měnovými dohodami budou muset být řádně informovány o stavu provádění příslušných právních aktů Unie, aby bylo možné určit, zda má dopad na uplatňování měnových dohod. ECB vychází z toho, že ustanovení stejné povahy má být zahrnuto do dohody o přidružení.

2.6. Navrhované rozhodnutí navrhuje vložit do měnových dohod ustanovení, podle něhož se podmnožina právních aktů Unie v oblasti bankovního a finančního práva relevantních pro euro a všech nových právních aktů Unie týkajících se boje proti praní peněz nebo financování terorismu, které se staly součástí dohody o přidružení, automaticky začleňuje do příloh měnových dohod, pokud je dohoda o přidružení částečně nebo zcela pozastavena nebo pokud je ukončena ([9]). Pro úplnost ECB navrhuje vyjasnit, že součástí tohoto procesu by bylo rovněž hodnocení provádění příslušných právních aktů Unie, které by se uskutečnilo v rámci měnových dohod.

2.7. ECB vítá, že podle navrhovaného rozhodnutí má být do měnových dohod vloženo ustanovení, které by zajistilo, aby se právní akty Unie, které mají povahu měnových předpisů, i nadále řídily výhradně měnovými dohodami ([10]). Jak je uvedeno v důvodové zprávě k navrhovanému rozhodnutí, právní akty měnové povahy zahrnují právní předpisy v oblasti bankovek a mincí, podvodů a padělání, statistického vykazování Evropské centrální bance a akty podle článku 133 Smlouvy. Zahrnují tedy mimo jiné všechny právní akty přijaté ECB, které jsou uvedeny v přílohách měnových dohod.

([8]) Viz čl. 1 první pododstavec písm. c) navrhovaného nařízení.
([9]) Viz čl. 1 první pododstavec písm. d) navrhovaného rozhodnutí.
([10]) Viz čl. 1 první pododstavec písm. e) navrhovaného rozhodnutí.

2.8. V neposlední řadě navrhované rozhodnutí stanoví, že pouze Komise je zmocněna sjednat, uzavřít a podepsat změnu měnových dohod s Andorrou a San Marinem ([11]). ECB podotýká, že tato úprava se odchyluje od dosavadní praxe, kdy byla ECB plně zapojena do jednání o měnových dohodách v oblasti své působnosti ([12]). Změnu měnových dohod, která má být podle navrhovaného rozhodnutí sjednána s Andorrou a San Marinem, navíc nelze považovat za méně významnou a technickou. Jak je uvedeno v odstavci 1.3 tohoto stanoviska, navrhovaná změna má významné důsledky pro rámec měnových dohod, zejména pro úlohu společných výborů zřízených v rámci těchto dohod. Navrhované rozhodnutí by proto mělo stanovit, že ECB bude v souladu s dosavadní praxí plně zapojena do jednání v oblasti své působnosti.

Konkrétní pozměňovací návrhy k těm ustanovením navrhovaného rozhodnutí, která ECB doporučuje změnit, jsou uvedeny v samostatném technickém pracovním dokumentu včetně příslušného odůvodnění. Technický pracovní dokument je k dispozici v anglickém jazyce na internetových stránkách EUR-Lex.

Ve Frankfurtu nad Mohanem dne 15. května 2024.

Prezidentka ECB
Christine LAGARDE

([11]) Viz článek 2 navrhovaného rozhodnutí.

([12]) Viz článek 7 rozhodnutí Rady 1999/97/ES (Úř. věst. L 30, 4.2.1999, s. 33); článek 7 rozhodnutí Rady 2004/548/ES ze dne 11. května 2004 o postoji Společenství ohledně dohody týkající se měnových vztahů s Andorským knížectvím (Úř. věst. L 244, 16.7.2004, s. 47) a článek 3 rozhodnutí Rady 2009/904/ES ze dne 26. listopadu 2009 o stanovisku, které má Evropské společenství zaujmout k novému sjednání měnové dohody s Republikou San Marino (Úř. věst. L 322, 9.12.2009, s. 12).